

Bruselis, 2025 m. vasario 28 d.
(OR. en)

6518/25

Tarpinstitucinė byla:
2024/0315(COD)

LIMITE

IXIM 43
FRONT 55
VISA 28
EURODAC 4
COSI 36
JAI 233
COMIX 70
COPEN 32
CODEC 170

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6364/25
Komisijos dok. Nr.: 16639/24

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laikinos
nuo tam tikrų Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399
nuostatų nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su laipsniška atvykimo
ir išvykimo sistemos veikimo pradžia
– Bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2024 m. gruodžio 4 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laikinos nuo tam tikrų Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399 nuostatų nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su laipsniška atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžia (toliau – siūlomas reglamentas)¹.

¹ Dok. 16639/24

2. Bendrieji šio pasiūlymo tikslai kyla iš Sutartimi grindžiamų tikslų toliau gerinti Šengeno erdvės išorės sienų valdymą, kuo greičiau pradedant taikyti atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS) suderintas tarpvalstybinio judėjimo taisykles, ir taip prisidėti prie Europos Sąjungos vidaus saugumo.
3. Šia iniciatyva sudaromos sąlygos laipsniškai pradėti naudoti AIS, laikinai nukrypstant nuo tam tikrų Reglamento (ES) 2017/2226 (AIS reglamentas)² ir Reglamento (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas)³ nuostatų, pagal kurias reikalaujama, kad valstybės narės naudotųsi AIS visu operaciniu pajėgumu.
4. Bendrasis pasiūlymo tikslas – palengvinti praktinį AIS reglamento įgyvendinimą, kad valstybės narės galėtų laiku ir veiksmingai pasiekti AIS reglamente nustatytus AIS tikslus.

II. DARBAS KITOSE INSTITUCIJOSE

5. Europos Parlamente kompetentingu komitetu dėl šio dokumento paskirtas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE), o pranešėja paskirta Assita Kanko (ECR, BE).

III. DARBAS TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE

6. 2024 m. gruodžio 5 d., pirmininkaujant Vengrijai, siūlomas reglamentas buvo pateiktas Keitimosi informacija TVR srityje darbo grupei (IXIM).
7. Pirmą kartą pasiūlymas buvo nagrinėjamas dviejuose patarėjų TVR klausimais posėdžiuose (IXIM, pakvietus dalyvauti patarėjus iš Sienų darbo grupės) 2024 m. gruodžio 10 d. ir 13 d.

² 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011, (OL L 327, 2017 12 9, p. 20–82).

³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (OL L 77, 2016 3 23, p. 1–52).

8. Diskusijos dėl siūlomo reglamento buvo tęsiamos pirmininkaujant Lenkijai. Pasiūlymas buvo įtrauktas į 2025 m. sausio 13 d. IXIM darbo grupės posėdžio darbotvarkę, taip pat buvo aptartas dar trijuose patarėjų TVR klausimais posėdžiuose (IXIM, pakvietus dalyvauti patarėjus iš Sienų darbo grupės) 2025 m. sausio 16 d., vasario 6 d. ir vasario 17 d.
9. Prieš vasario 6 d. posėdį pirmininkaujanti Lenkija pasiūlė pirmąjį kompromisinį tekstą. Delegacijos palankiai įvertino tekstą, o į kai kuriuos likusius susirūpinimą keliančius klausimus buvo atsižvelgta peržiūrėtame kompromisiniame tekste, pasiūlytame prieš vasario 17 d. posėdį. Peržiūreтам kompromisiniam tekstui patarėjai TVR klausimais vieningai pritarė.
10. Vėliau buvo atlikta tam tikra pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio teksto teisinė peržiūra; teksto esmės ši peržiūra nepakeitė.
11. Pagrindiniai pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio teksto elementai susiję visu pirma su šiais aspektais:
 - Patvirtinama, kad turėtų būti kuo mažiau vėluojama pradėti visu pajėgumu taikyti AIS. Kompromisiniame tekste paaiškinama, kad jau pateiktos deklaracijos dėl pasirengimo taikyti AIS tebegalioja. Jame nepratęsiamas siūlomas 180 dienų laikotarpis, per kurį AIS turi laipsniškai pradėti veikti.
 - Patvirtinama, kad valstybės narės, norinčios visu pajėgumu taikyti AIS nuo pirmosios laipsniškos veikimo pradžios laikotarpio dienos, gali tai padaryti, išlaikydamos būtiniausius bendrus etapus, kad būtų užtikrintas laipsniškas stabilus AIS diegimas tuo laikotarpiu. Šiame kontekste kompromisiniame tekste taip pat paaiškinama, kad valstybės narės, kurios nusprendžia laipsniškai pradėti taikyti AIS, gali pradėti naudoti AIS vienoje ar keliose sienos perėjimo punkto juostose.

- Pabrėžiama, kad svarbu pripažinti, stebėti ir spręsti visas AIS centrinės sistemos veikimo problemas. Aiškiai nurodomas eu-LISA valdymo organų vaidmuo šiame kontekste, be kita ko, įvedant nuostatą, kad AIS projekto valdyba turėtų tęsti savo veiklą iki laipsniškos sistemos veikimo pradžios laikotarpio pabaigos. Kompromisiniame tekste taip pat numatyta, kad eu-LISA parengtame aukšto lygio diegimo plane turėtų būti patvirtinti AIS centrinės sistemos veiksmingumo ir prieinamumo tikslai, taip pat strategija dėl galimų funkcinų trūkumų; planą turėtų priimti eu-LISA valdančioji taryba. Juo nustatoma pranešimo sistema, taikytina AIS centrinės sistemos gedimo atveju.
- Sumažinama bet kokia papildoma administracinė ir veiklos našta, susidaranti valstybėms narėms dėl laipsniško požiūrio. Kompromisiniame tekste paaiškinama, kad diegimo planai, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal siūlomą reglamentą, neturėtų būti sudėtingi. Jame taip pat supaprastinamos valstybių narių pareigos teikti ataskaitas, taip sudarant joms galimybes sutelkti dėmesį į bet kokius nukrypimus nuo jų diegimo plano. Laikotarpis, per kurį valstybės narės turi pranešti Komisijai ir eu-LISA apie AIS veikimo sustabdymą, pailginamas dvigubai: nuo šešių iki dvylikos valandų. Kompromisiniame tekste taip pat paaiškinama kelionės dokumentuose dedamų spaudų ir AIS asmens bylų sąveika, taip pat patikslinami atvejai, kai AIS įrašai neturėtų būti naudojami.
- Geriau atsižvelgiama į išskirtines aplinkybes iš karto po to, kai pasibaigia laipsniškos veikimo pradžios laikotarpis. Kompromisiniame tekste valstybėms narėms leidžiama biometrinių duomenų registravimą AIS, pasibaigus laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiui, sustabdyti ribotam 90 dienų laikotarpiui vietoj siūlytų 60 dienų.
- Prisidedama prie didesnio skaidrumo, kiek tai susiję su naujuoju požiūriu į veikimo pradžią. Kompromisiniame tekste visų pirma nurodyta, kad Komisija turėtų pritaikyti informacinės kampanijos apie AIS medžiagą prieš laipsnišką AIS veikimo pradžią ir padėti valstybėms narėms parengti pritaikytą kampanijos medžiagą.

12. 2025 m. vasario 26 d. Nuolatinių atstovų komitetas išnagrinėjo pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinį tekstą ir neprieštaravo tam, kad jis būtų pateiktas kaip bendras požiūris.

IV. IŠVADOS

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma priimti bendrą požiūrį dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laikinos nuo tam tikrų Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399 nuostatų nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su laipsniška atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžia. Šis bendras požiūris bus laikomas įgaliojimais ateityje vesti derybas su Europos Parlamentu taikant įprastą teisėkūros procedūrą.
-

2024/0315 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl laikinos nuo tam tikrų Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399 nuostatų
nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su laipsniška atvykimo ir išvykimo sistemos
veikimo pradžia**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir
d punktus ir 87 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁴,

kadangi:

⁴ [vieta tekstui] [data bus įrašyta po susitarimo] Europos Parlamento pozicija ir [data bus įrašyta po susitarimo] Tarybos sprendimas.

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS)⁵, 66 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija turi nuspręsti, nuo kurios dienos AIS turi pradėti veikti, jei įvykdomos tam tikros sąlygos;
- (2) vis dėlto Komisija negavo visų pranešimų pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalies c punktą, o tai buvo viena iš sąlygų sprendimui dėl AIS veikimo pradžios priimti.
Be to, jei sistema iš karto pradėtų veikti visu operaciniu pajėgumu, tai galėtų būti visos sistemos atsparumui kylančios rizikos veiksnys;
- (3) Reglamente (ES) 2017/2226 numatyta tik sistemos naudojimo visu operaciniu pajėgumu pradžia – reikalaujama, kad visos valstybės narės visuose savo išorės sienos perėjimo punktuose pradėtų naudoti AIS visu operaciniu pajėgumu ir vienu metu visų trečiųjų šalių piliečių, kurie turi būti registruojami AIS, atžvilgiu;
- (4) siekiant suteikti valstybėms narėms reikiamą lankstumą pradėti naudoti AIS atsižvelgiant į savo pasirengimo lygį ir siekiant palengvinti techninį ir operatyvinį pritaikymą pradedant naudoti AIS, būtina nustatyti laipsniškos AIS naudojimo pradžios taisykles. Siekiant užtikrinti, kad šis pritaikymas atspindėtų galimus keliautojų srautus ir sezoninius didžiausių srautų laikotarpius, ***kartu atsižvelgiant į tai, kad pradėjus laipsniškai naudoti AIS taip pat gali būti padarytas tam tikras poveikis valstybėms narėms dėl padidėjusio darbo krūvio sienos perėjimo punktuose***, tokios laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpis turėtų trukti ***ribotą*** laiką – 180 kalendorinių dienų;

⁵ 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011, (OL L 327, 2017 12 9, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (5) todėl, siekiant sudaryti sąlygas laipsniškai pradėti naudoti AIS, būtina *laikina* nukrypti nuo tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2017/2226 ir (ES) 2016/399¹ (Šengeno sienų kodekso) nuostatų. Kitos Reglamente (ES) 2017/2226 nustatytos taisyklės, kurioms šis reglamentas nedaro poveikio, taikomos taip, kaip numatyta tame reglamente. Visų pirma ***Reglamente (ES) 2017/2226 nustatytos taisyklės taikomos*** AIS registruotiems duomenims visu laipsniškos [...] AIS veikimo pradžios laikotarpiu ***ir todėl tie duomenys*** laikomi patikimais ir tiksliais. ***Be to, šis reglamentas nedaro poveikio valstybių narių pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį jau pateiktų pranešimų galiojimui;***
- (6) valstybės narės turėtų laipsniškai pradėti naudoti AIS, kad būtų registruojami atvykstančių ir išvykstančių trečiųjų šalių piliečių, kurie turi būti registruojami AIS viename ar keliuose ***sienos perėjimo punktuose ir vienoje ar keliuose tokių*** sienos perėjimo punktų ***juostose***, duomenys. Jei įmanoma ir taikytina, valstybės narės turėtų įtraukti oro, sausumos ir jūrų sienos perėjimo punktus. Siekdamos užtikrinti kontroliuojamą AIS paleidimą ir, kai aktualu, geriau valdyti galimą ilgą laukimo prie sienų laiką ir tokio laukimo išvengti, valstybės narės turėtų laipsniškai įdiegti visas AIS funkcijas ir laipsniškai pradėti registruoti visų trečiųjų šalių piliečių, kurie turi būti registruojami AIS, duomenis. Kad būtų užtikrintas suderintas požiūris, AIS turėtų būti laipsniškai pradėta naudoti etapais, per kuriuos turėtų būti nustatyti būtiniausi reikalavimai, kuriuos turi įvykdyti valstybės narės. Valstybės narės turės galimybę paspartinti įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu arba pradėti naudoti AIS visu operaciniu pajėgumu nuo laipsniško požiūrio taikymo pradžios;

- (7) siekiant palengvinti sklandų AIS diegimą, Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) turėtų parengti aukšto lygio diegimo planą, kad valstybėms narėms ir Sąjungos agentūroms būtų pateiktos gairės dėl **AIS** diegimo planavimo ir vykdymo [...] jos laipsniškos veikimo pradžios laikotarpiu (*toliau – eu-LISA aukšto lygio diegimo planas*), ir turėtų pateikti jį Komisijai, valstybėms narėms ir Sąjungos agentūroms. Šiame plane turėtų būti [...] **patvirtinti AIS** centrinės sistemos **veiksmingumo ir prieinamumo tikslai**, [...] **taip pat strategija dėl galimų funkcinių nereikšmingų, didelių ir blokuojančių trūkumų; planą turėtų priimti eu-LISA valdančioji taryba**. Valstybės narės, priimdamos sprendimus pradėti arba paspartinti sistemos naudojimą, turėtų atsižvelgti į [...] aukšto lygio diegimo planą;
- (8) siekdamas palengvinti sklandų AIS diegimą, valstybės narės, pasikonsultavusios su Komisija ir eu-LISA, turėtų parengti nacionalinius diegimo planus. Nacionaliniuose diegimo planuose turėtų būti pateikta informacija apie kiekvienam laipsniškos [...] **AIS** naudojimo pradžios etapui nustatytas ribines vertes ir reikalavimus, visų pirma: i) **numatoma** data, nuo kurios AIS veiks [...] sienos perėjimo [...] **punktuose**; ii) **numatoma** apskaičiuoto AIS registruotinių sienos kirtimo atvejų skaičiaus procentinė dalis, palyginti su bendru trečiųjų šalių piliečių, kurie turi būti registruojami AIS, skaičiumi, ir iii) kai taikytina, biometrinės funkcijos, **kurios turėtų būti** naudojamos [...] sienos perėjimo **punktuose**. Rengdamos savo atitinkamus nacionalinius diegimo planus valstybės narės raginamos tinkamai koordinuoti veiksmus su infrastruktūros, kurioje yra sienos perėjimo punktai, operatoriais. Kad būtų stebima, kaip laikomasi laipsniškos **AIS** veikimo pradžios reikalavimų, valstybės narės turėtų teikti Komisijai ir eu-LISA mėnesines **nacionalinių** diegimo planų įgyvendinimo ataskaitas. Į tokias mėnesines ataskaitas prireikus turėtų būti įtrauktos taisomosios priemonės, skirtos užtikrinti, kad būtų laikomasi laipsniškos sistemos veikimo pradžios reikalavimų;

- (9) [...] *atsižvelgiant į tai, kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS registruoti duomenys gali būti neišsamūs, tuo laikotarpiu turėtų būti sistemingai antspauduojami atvykstančių ir išvykstančių trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentai. Nacionalinės institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kad atvykimo ir išvykimo įrašai arba atsisakymo leisti atvykti įrašai gali būti neišsamūs. Jei atitinkamų AIS duomenų nėra, jos [...] turėtų laikyti, kad spaudai yra svarbesni [...]. Jei spaudo nėra, jos turėtų [...] laikyti, kad AIS registruoti duomenys [...] yra svarbesni. Jei asmens bylos, kurioje saugomi biometriniai duomenys, ir spaudo duomenys nesutampa, jos turėtų laikyti, kad AIS duomenys yra svarbesni. Jei asmens bylos be biometrinių duomenų ir [...] spaudo duomenys nesutampa, arba Reglamento (ES) 2017/2226 16 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais jos kiekvienu konkrečiu atveju turėtų nuspręsti, ar svarbesnis yra spaudas, ar AIS duomenys [...];*
- (10) atsižvelgiant į tai, kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS registruoti duomenys gali būti neišsamūs, nacionalinės institucijos neturėtų atsižvelgti į automatinės skaičiuoklės pateiktus rezultatus, susijusius su AIS registruotų trečiųjų šalių piliečių ilgiausia likusia leidžiamo buvimo trukme. Be to, vykdydamos savo užduotis, nacionalinės institucijos neturėtų atsižvelgti į automatizuotą mechanizmą, kurį taikant nustatoma arba pažymima, kad pasibaigus leidžiamo buvimo laikotarpiui trūksta išvykimo įrašų arba įrašų, kurių atveju buvo viršyta ilgiausia leidžiamo buvimo trukmė, sudarant asmenų, kurie, kaip nustatyta, yra užsibuvę asmenys, sąrašus;

- (11) siekiant suteikti valstybėms narėms pakankamai laiko prisitaikyti prie AIS *veikimo* pradžios, pirmosiomis 60 kalendorinių dienų nuo laipsniškos AIS veikimo pradžios biometrinių funkcijų naudojimas sienos perėjimo punktuose neturėtų būti privalomas. Ne vėliau kaip 90-ą kalendorinę dieną [...] *nuo* laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio *pirmosios dienos* valstybės narės turėtų naudoti AIS su biometrinėmis funkcijomis bent pusėje savo sienos perėjimo punktų. Biometrinių duomenų teikimas neturėtų būti atvykimo sąlyga trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi būti registruojami AIS sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama be biometrinių funkcijų;
- (12) siekiant patenkinti poreikį laipsniškai diegti AIS su biometrinėmis funkcijomis kai kuriuose sienos perėjimo punktuose, AIS registruotinų trečiųjų šalių piliečių biometrinis sutikrinimas turėtų būti atliekamas tik tuose sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama su biometrinėmis funkcijomis;
- (13) siekiant užtikrinti Vizų informacinės sistemos (VIS), sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2008⁶, ir AIS sąveikumo operacijų nuoseklumą, VIS turėtų būti tiesiogiai prieinama tik tuose sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS nenaudojama. Sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama, sienos apsaugos institucijos turėtų naudotis AIS ir VIS sąveikumu;

⁶ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

- (14) trečiųjų šalių piliečiai, kurių duomenys turi būti registruoti AIS, turėtų būti informuojami apie jų teises ir pareigas, susijusias su jų duomenų tvarkymu, naudojant šabloną, kaip numatyta Reglamento (ES) 2017/2226 50 straipsnio 5 dalyje. *Tiems* AIS registruotiniams trečiųjų šalių piliečiams teiktinoje informacijoje turėtų būti nurodyta laipsniška AIS veikimo pradžia. Trečiųjų šalių piliečiai šablone turėtų būti informuojami apie jų pareigą pateikti biometrinius duomenis sienos perėjimo punktuose, kai tai yra atvykimo sąlyga. Šablone jie turėtų būti informuojami apie biometrinių duomenų nepateikimo padarinius. Šablone jiems turėtų būti pranešta, kad jie negalės automatizuotomis priemonėmis patikrinti likusios leidžiamo buvimo trukmės;
- (15) siekdama atsižvelgti į laipsnišką AIS veikimo pradžią, Komisija AIS interneto svetainėje turėtų pateikti atitinkamus atnaujinimus;
- (16) [...] informacinę medžiagą, kurią Komisija parengia Reglamento (ES) 2017/2226 51 straipsnio kontekste [...], **Komisija** turėtų [...] pritaikyti taip, kad kartu su laipsniška **AIS** veikimo pradžia būtų galima vykdyti informavimo kampaniją, *padedant valstybėms narėms*;
- (17) laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu **Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta** saityno paslauga nesuteiks galimybės trečiųjų šalių piliečiams elektroniniu būdu patikrinti tikslią leidžiamo buvimo trukmę;

- (18) šis reglamentas nedaro poveikio Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo⁷ 26 straipsnio 1 dalyje ir Tarybos direktyvoje 2001/51/EB⁸ nustatytoms oro vežėjų, jūrų vežėjų ir tarptautinių vežėjų, vežančių grupes sausuma tolimojo susisiekimo autobusais, pareigoms. Šiuo atžvilgiu vežėjai turėtų patikrinti kelionės dokumentuose uždėtus spaudus. Siekiant užtikrinti veiksmingą bendravimą su vežėjais dėl atskiro AIS taikymo sienos perėjimo punktuose, kuris galiausiai būtų naudingas keliautojams, labai svarbu, kad valstybės narės skaidriai diegtų AIS savo sienos perėjimo punktuose;
- (19) Reglamento (ES) 2017/2226 22 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2016/399 12a straipsnyje numatytas pereinamasis laikotarpis ir pereinamojo laikotarpio priemonės, susiję su AIS veikimo pradžia. ***Siekiant sudaryti sąlygas laipsniškai pradėti naudoti AIS***, būtina nukrypti nuo tų straipsnių, kad būtų užtikrinta, kad pereinamasis laikotarpis ir pereinamojo laikotarpio priemonės būtų taikomi tik [...] ***pasibaigus*** laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiui. Ta nukrypti leidžianti nuostata turėtų nustoti būti taikoma praėjus penkeriems metams ir 180 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos datos;
- (20) siekiant užtikrinti, kad nacionalinės institucijos ir ***Sąjungos*** agentūros, vykdydamos savo užduotis, vengtų priimti sprendimus, grindžiamus tik AIS registruotais duomenimis; jos turėtų atsižvelgti į tai, kad AIS registruotose asmens bylose gali būti neišsamų duomenų rinkinių. Ta nukrypti leidžianti nuostata turėtų nustoti būti taikoma praėjus penkeriems metams nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos datos, kad būtų atspindėtas duomenų rinkinių, kurių atveju išvykimo įrašo nėra, penkerių metų trukmės saugojimo laikotarpis, kaip nustatyta to reglamento 34 straipsnio 3 dalyje. ***Atvykimo ir išvykimo įrašai, padaryti laipsniškos sistemos veikimo pradžios laikotarpiu, neturėtų būti naudojami nei automatizuotam ataskaitų ir duomenų teikimui, nei automatizuotiems procesams, įskaitant automatizuotą paiešką ETIAS;***

⁷ Konvencija dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo, (toliau – Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo) (OL L 239, 2000 9 22, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁸ 2001 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 2001/51/EB, papildanti Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnio nuostatas, (OL L 187, 2001 7 10, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

- (21) užtikrindamos, kad būtų laikomasi Reglamento (ES) 2017/2226 nuostatų dėl duomenų keitimo ir paankstinto duomenų ištrynimo, valstybės narės turėtų papildyti neišsamius duomenis tiek, kiek tai leidžiama atsižvelgiant į ribotą AIS registruotų duomenų rinkinių prieinamumą laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu;
- (22) laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra [...] **neturėtų turėti prieigos** prie [...] AIS registruotų duomenų rizikos analizei ir pažeidžiamumo vertinimams atlikti, nes duomenys yra neišsamūs ir dėl to gali būti atliekami klaidinantys rizikos ir pažeidžiamumo vertinimai;
- (23) kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu būtų užtikrintas veiksmingas išorės sienų valdymas, **turėtų būti taikomos specialios taisyklės**. Sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS nenaudojama, patikrinimai kertant sieną turėtų būti atliekami vadovaujantis ta Reglamento (ES) 2016/399 redakcija, kuri taikytina dieną prieš Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytą AIS veikimo pradžios dieną. Sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama, patikrinimai kertant sieną turėtų būti atliekami pagal [...] **reglamentus** (ES) 2017/2226 ir **(ES) 2016/399, taikant** konkrečias nuo šių reglamentų nukrypti leidžiančias nuostatas [...], **nustatytas pagal šį reglamentą ir taikytinas**, kiek tai susiję su tikrinimu sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama be biometrinių funkcijų, kad būtų galima laipsniškai pradėti naudoti **AIS**. Tai turėtų būti daroma nedarant poveikio vizų turėtojų patikrinimams naudojant pirštų atspaudus pagal Reglamentą (EB) [...] Nr. **767/2008**;

- (24) kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu kiekvienoje valstybėje narėje būtų galima atlikti veiksmingus techninius ir organizacinius pakeitimus ir reaguoti į išskirtines AIS centrinės sistemos, nacionalinių sistemų ar ryšių infrastruktūros gedimo arba pernelyg ilgo laukimo prie jų sienų aplinkybes, **visos** valstybės narės, ***nepriklausomai nuo to, ar jos pradeda naudoti AIS iškart ar laipsniškai***, turėtų turėti galimybę visiškai arba iš dalies sustabdyti AIS veikimą tam tikruose sienos perėjimo punktuose. Dalinio sustabdymo atveju biometrinių duomenų registravimas AIS turėtų būti sustabdytas. Visiško sustabdymo atveju AIS neturėtų būti registruojami jokie duomenys. ***Sustabdymo mechanizmo naudojimas nedaro poveikio pareigoms, kiek tai susiję su laipsniškos veiklos pradžios terminais, tačiau tai gali laikinai padaryti poveikį, susijusį su numatomomis procentinėmis dalimis.*** Siekiant sumažinti papildomą riziką, susijusią su AIS su biometrinėmis funkcijomis diegimu, pasibaigus laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiui **visos** valstybės narės turėtų turėti galimybę išskirtinėmis aplinkybėmis, dėl kurių eismas yra toks intensyvus, kad laukimo prie sienų laikas tampa pernelyg ilgas, sustabdyti biometrinių duomenų registravimą AIS. Toks sustabdymas turėtų būti įmanomas ribotą laikotarpį, trunkantį [...] **90** dienų po to, kai pasibaigia laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpis, ir turėtų būti pratęstas 60 dienų, jei biometrinių duomenų yra mažiau nei 80 % asmens bylų, registruotų AIS laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu;
- (25) eu-LISA turėtų skelbti AIS sistemos naudojimo statistikos ataskaitas, kurios turėtų padėti įvertinti sistemos veikimą ir valstybių narių atitiktį ***eu-LISA aukšto lygio diegimo ir nacionaliniams*** diegimo planams, nustatyti tobulintinas sritis, stebėti, kaip laikomasi laipsniškos AIS veikimo pradžios reikalavimų, ir padėti priimti sprendimus, susijusius su tolesniu sistemos plėtojimu ir optimizavimu. ***Be to, eu-LISA turėtų toliau kaip įprastai teikti ataskaitas Valdančiajai tarybai. eu-LISA valdančioji taryba turėtų stebėti laipsnišką AIS veikimo pradžią;***

- (26) su *eu-LISA aukšto lygio diegimo ir nacionaliniais* diegimo planais susijęs parengiamasis darbas turėtų būtų pradėtas ne vėliau kaip šio reglamento įsigaliojimo dieną. Laipsniškos *AIS* veikimo pradžios laikotarpis *turėtų prasidėti ir šiuo reglamentu nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos* turėtų būti pradedamos taikyti nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos. Kadangi šiame reglamente numatomos laikinos nukrypti leidžiančios nuostatos, praėjus 180 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos datos jo taikymas turėtų būti sustabdytas. Vis dėlto nukrypti leidžiančios taisyklės *dėl Reglamente (ES) 2017/2226 numatyto* pereinamojo laikotarpio ir pereinamojo laikotarpio priemonių taikymo, dėl prieigos prie AIS duomenų, *dėl* vežėjų atliekamo kelionės dokumentuose dedamų spaudų tikrinimo ir *dėl* AIS veikimo sustabdymo turėtų būti taikomos ribotą laikotarpį pasibaigus laipsniškos *AIS* sistemos veikimo pradžios laikotarpiui;
- (27) *kadangi* šio reglamento tikslo, *konkrečiai* – leisti nukrypti nuo [...] *Reglamento* (ES) 2017/2226 ir Reglamento [...] (ES) 2016/399 nuostatų, kad būtų numatyta laipsniška AIS veikimo pradžia, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba [...] *poveikio* tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina [...] *tam tikslui* pasiekti;
- (28) pagal prie ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno [...] *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turėtų nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;

- (29) šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno [...] **acquis** nuostatos, kurias įgyvendinant Airija [...] **nedalyvauja** pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB; Todėl Airija nedalyvauja priimanč šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (30) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno [...] **acquis** nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl [...] **pastarųjų** asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno **acquis**, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;
- (31) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno [...] **acquis** nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno [...] **acquis**, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB 3 straipsniu;
- (32) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno [...] **acquis** nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno [...] **acquis**, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES 3 straipsniu;

- (33) Kipro atžvilgiu šio reglamento nuostatos, susijusios su VIS, yra nuostatos, grindžiamos Šengeno [...] *acquis* arba kitaip su juo susijusios, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje. Kad AIS veiktų, turi būti suteikta pasyvi prieiga prie VIS. Kadangi AIS turi naudoti tik tos valstybės narės, kurios AIS veikimo pradžioje atitinka su VIS susijusias sąlygas, Kipras nuo AIS veikimo pradžios jos nenaudos. Kipras turi būti prijungtas prie AIS, kai tik bus įvykdytos Reglamente (ES) 2017/2226 nurodytos procedūros sąlygos;
- (34) vadovaujantis Reglamente (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę [xx];
- (35) šiuo reglamentu nustatomos griežtos taisyklės dėl prieigos prie AIS ir būtinos tokios prieigos apsaugos priemonės *AIS laipsniškos veikimo pradžios laikotarpiu ir tam tikrą laikotarpį pasibaigus laipsniškos AIS veikimo pradžios* laikotarpiui. Jame taip pat [...] *išlaikomos* fizinių asmenų teisės turėti prieigą prie duomenų, juos ištaisyti, papildyti, ištrinti, taip pat naudotis teise į apskundimą teismine tvarka, visų pirma teise kreiptis į teismą ir nepriklausomų valdžios institucijų vykdoma *AIS duomenų* tvarkymo operacijų priežiūra. Todėl šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytų principų – tai, visų pirma, teisė į žmogaus orumą, vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimas, teisė į laisvę ir saugumą, teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, asmens duomenų apsauga, teisė į nediskriminavimą, vaiko teisės, pagyvenusių žmonių teisės, neįgaliųjų integravimas ir teisė į veiksmingą teisinę gynybą;
- (36) šis reglamentas nedaro poveikio įsipareigojimams, atsirandantiems pagal 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių statuso su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl **Reglamentu (ES) 2017/2226 nustatytos** atvykimo ir išvykimo sistemos (**AIS** [...]) laipsniškos veikimo prie valstybių narių sienų, prie kurių AIS naudojama pagal **to** reglamento [...] 4 straipsnį, pradžios ir laikinos nuo **tam tikrų Reglamento** [...] (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399 **nuostatų nukrypti leidžiančios nuostatos**.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys pateiktos Reglamento (ES) 2017/2226 3 straipsnio 1 dalyje. Be to, taikomos šios apibrėžtys:

- a) laipsniška AIS veikimo pradžia – 180 kalendorinių dienų laikotarpis, prasidedantis nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos;
- b) nacionalinės institucijos – Reglamento (ES) 2017/2226 9 straipsnyje nurodytos institucijos;
- c) apskaičiuotas sienos kirtimo atvejų skaičius – valstybės narės apskaičiuotas Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodomų trečiųjų šalių piliečių, kertančių sieną kiekvienoje valstybėje narėje, skaičius, grindžiamas metiniu bendro trečiųjų šalių piliečių, vykstančių į tą valstybę narę **trumpalaikiam buvimui** [...], skaičiaus, apskaičiuoto už **3 metus** [...], ėjusius prieš šio reglamento 8 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo pradžios dieną, vidurkiu.
Apskaičiuojama remiantis Reglamento (ES) 2017/2226 4 straipsnyje nurodytų sienų kirtimo atvejais.

Diegimo planai ir ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip [...] **OL biurui: 30** kalendorinių **dienų nuo** šio reglamento įsigaliojimo] Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) pateikia Komisijai, valstybėms narėms ir Europolui aukšto lygio diegimo planą (**eu-LISA aukšto lygio diegimo planas**) dėl laipsniškos AIS veikimo pradžios, atsižvelgdama į 4 straipsnio **2–5 dalyse** nustatytus etapus. Į tą diegimo planą įtraukiamos gairės [...] valstybėms narėms ir Europolui [...] dėl AIS **naudojimo**. **Plane patvirtinami** centrinės sistemos **veiksmingumo ir prieinamumo tikslai, taip pat strategija dėl galimų funkcinų nereikšmingų, didelių ir blokuojančiųjų trūkumų**.
2. Ne vėliau kaip [...] **OL biurui: 60** kalendorinių **dienų nuo** šio reglamento įsigaliojimo] **kiekviena valstybė** [...] narė, pasikonsultavusi su Komisija ir eu-LISA, parengia nacionalinį diegimo planą dėl laipsniškos AIS veikimo pradžios, atsižvelgdamos į [...] **eu-LISA** aukšto lygio diegimo planą ir 4 straipsnyje nustatytus etapus.
3. Nacionaliniuose diegimo planuose pateikiama informacija apie tame straipsnyje kiekvienam iš 4 straipsnyje nustatytų etapų nustatytas ribines vertes ir reikalavimus.
4. Nuo 30-tos kalendorinės dienos **po pirmos** laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio **dienos** valstybės narės kas mėnesį teikia Komisijai ir eu-LISA ataskaitas, **patvirtindamos** [...] nacionalinių diegimo planų įgyvendinimą **arba nustatydamos** taisomąsias priemones, kai jos būtinos 4 straipsnyje nustatytoms pareigoms vykdyti.

5. Komisijos prašymu eu-LISA pagal Reglamento (ES) 2017/2226 63 straipsnio 6 dalį teikia Komisijai statistinius duomenis, būtinus ***eu-LISA aukšto lygio diegimo plano ir nacionalinių diegimo planų įgyvendinimui stebėti.***
- 5a. ***eu-LISA valdančioji taryba tvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytą eu-LISA aukšto lygio diegimo planą. eu-LISA valdančioji taryba taip pat stebi AIS centrinės sistemos kūrimą pagal Reglamento (ES) 2018/1726 19 straipsnį, visų pirma kiek tai susiję su laipsniška veikimo pradžia.***

4 straipsnis

Laipsniška sistemos veikimo pradžia

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 6 dalies, laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu valstybės narės naudoja AIS taip, kaip nustatyta šio straipsnio ***2–6 dalyse.***
2. Nuo pirmos laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio dienos kiekviena valstybė narė pradeda naudoti AIS viename ar keliuose sienos perėjimo punktuose, jei įmanoma ir taikytina, oro, sausumos ir jūrų sienos perėjimo punktuose, kad galėtų registruoti ir saugoti Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų atvykstančių ir išvykstančių trečiųjų šalių piliečių duomenis. ***Ne vėliau kaip 30-ą kalendorinę dieną nuo pirmos laipsniškos AIS veikimo pradžios dienos*** valstybės narės AIS užregistruoja bent 10 % apskaičiuoto sienos kirtimo atvejų toje valstybėje narėje skaičiaus.

Pirmąsias 60 kalendorinių laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio dienų valstybės narės gali naudoti AIS be biometrinių funkcijų, o nacionalinės institucijos gali kurti [...] ***ir*** atnaujinti asmens bylas be biometrinių duomenų.

3. Ne vėliau kaip 90-ą kalendorinę dieną [...] **nuo** laipsniškos **AIS** veikimo pradžios laikotarpio **pirmosios dienos** valstybės narės naudoja AIS su biometrinėmis funkcijomis bent pusėje savo sienos perėjimo punktu. Valstybės narės **AIS** registruoja bent 50 % apskaičiuoto sienos kirtimo atvejų toje valstybėje narėje skaičiaus. Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų trečiųjų šalių piliečių asmens bylose, registruotose AIS, saugomi biometriniai duomenys.
4. Ne vėliau kaip 150-ą kalendorinę dieną [...] **nuo** laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio **pirmosios dienos** valstybės narės naudoja AIS su biometrinėmis funkcijomis visuose savo sienos perėjimo punktuose ir toliau registruoja AIS bent 50 % apskaičiuoto sienos kirtimo atvejų skaičiaus toje valstybėje narėje.
5. Ne vėliau kaip 170-ą kalendorinę **dieną** [...] **nuo** laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio **pirmosios dienos** valstybės narės naudoja AIS su biometrinėmis funkcijomis visuose savo sienos perėjimo punktuose ir AIS registruoja visus Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus trečiųjų šalių piliečius.
6. Atsisakymo leisti atvykti atvejai, dėl kurių nuspręsta sienos perėjimo punkte, kuriame naudojama AIS, registruojami AIS **pagal** Reglamento (ES) 2017/2226 18 straipsnį. **Šios dalies tikslais**, kai AIS naudojama su biometrinėmis funkcijomis, atsisakymai leisti atvykti registruojami naudojant biometrinius duomenis, [...] **o** kai AIS naudojama be biometrinių funkcijų, atsisakymai leisti atvykti registruojami nenaudojant biometrinių duomenų, **išskyrus atvejus, kai biometrinius duomenis galima gauti iš VIS.**
7. Nuo pirmos laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio dienos Europolas naudoja AIS taip, kaip numatyta Reglamente (ES) 2017/2226.

5 straipsnis

Kitos nuo Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (ES) 2016/399 nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Be 4 straipsnyje nustatytų taisyklių, laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu taikomos šiame straipsnyje nustatytos taisyklės.
2. Sienos apsaugos institucijos sistemingai antspauduoja Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų atvykstančių ir išvykstančių trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentus.

Reglamento (ES) 2016/399 42a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ir 42a straipsnio 2, 5 ir 6 dalyse nurodytos antspaudavimo pareigos *mutatis mutandis* taikomos AIS naudojančiose valstybėse narėse.

3. Duomenų įvedimo į AIS, jų keitimo, ištrynimo ir susipažinimo su jais tikslais nacionalinės institucijos, kompetentingos Reglamento (ES) 2017/2226 23–35 straipsniuose nustatytais tikslais:

a) laiko, kad uždėti spaudai yra svarbesni tais atvejais, kai nėra atitinkamų AIS duomenų,

b) laiko AIS duomenis svarbesniais:

i) kai asmens bylos, kurioje saugomi biometriniai duomenys, ir uždėto spaudo duomenys nesutampa arba

ii) kai spaudo nėra;

c) dėl to, kas svarbesnis, spaudas ar AIS duomenys, sprendžia atskirai kiekvieną kartą:

i) kai asmens bylos be biometrinių duomenų ir pagal 2 dalį uždėto spaudo duomenys nesutampa arba

ii) Reglamento (ES) 2017/2226 16 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais;

4. Jei [...] **valstybės** narės [...] teritorijoje esančio trečiosios šalies piliečio kelionės dokumente nėra spaudo ir AIS nėra sukurtos jo asmens bylos, nacionalinės institucijos gali daryti prielaidą, kad trečiosios šalies pilietis neatitinka arba nebeatitinka sąlygų, susijusių su atvykimu į valstybę narę arba buvimu jose.

[...] **Pirmoje pastraipoje nurodyta** prielaida netaikoma trečiosios šalies piliečiams, kurie gali bet koku būdu pateikti patikimų įrodymų, kad jie pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise [...] arba turi leidimą gyventi ar ilgalaikę vizą.

[...] **Pirmoje pastraipoje nurodyta** prielaida gali būti paneigta, jei trečiosios šalies piliečiai bet koku būdu pateikia patikimų įrodymų, **pavyzdžiui, transporto bilietus arba buvimo už valstybių narių teritorijos ribų ar ankstesnio leidimo gyventi arba ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpio pabaigos įrodymų**, liudijančių, kad jie laikėsi trumpalaikio buvimo trukmės sąlygų.

Jei prielaida paneigiama, nacionalinės institucijos, **naudodamos AIS** [...], atlieka vieną ar daugiau iš toliau nurodytų užduočių, kiek tai leidžiama pagal šį reglamentą:

- a) prireikus AIS sukuria to trečiosios šalies piliečio asmens bylą;
- b) atnaujina naujausią atvykimo ar išvykimo įrašą, įvesdamos trūkstamus duomenis;
- c) ištrina esamą bylą, kai Reglamento (ES) 2017/2226 35 straipsnyje toks ištrynimasis numatytas.

5. Sienos apsaugos institucijos naudoja AIS ir VIS sąveikumu, nurodytu Reglamento (ES) 2017/2226 8 straipsnio 2 dalyje, tik tuose sienos perėjimo punktuose, kuriuose naudojama AIS. Sienos apsaugos institucijos ir toliau turi tiesioginę prieigą prie VIS:
- a) sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS nenaudojama;
 - b) kai AIS veikimas sustabdomas [...] ***pagal*** šio reglamento 7 straipsnį.
6. Nacionalinės institucijos ir Europolas neatsižvelgia į:
- a) automatinės skaičiuoklės, kurioje pateikiama informacija apie Reglamento (ES) 2017/2226 11 straipsnyje nurodytą ilgiausią leidžiamo buvimo trukmę, rezultatus;
 - b) automatiškai sugeneruotą užsibuvusių asmenų sąrašą ir jo padarinius, visų pirma nurodytus to reglamento 6 straipsnio 1 dalies c ir h punktuose, 12 straipsnio 3 dalyje, 16 straipsnio 4 dalyje, 34 straipsnio 3 dalyje, 50 straipsnio 1 dalies i ir k punktuose, 63 straipsnio 1 dalies e punkte.
7. ***Reglamento (ES) 2017/2226 45 ir 48 straipsnių tikslais*** valstybių narių atliekamos ***AIS duomenų*** tvarkymo operacijos [...] ***pagal*** šį reglamentą nelaikomos neteisėtomis arba neatitinkančiomis Reglamento (ES) 2017/2226 [...].
8. Trečiųjų šalių piliečių, nurodytų Reglamento (ES) 2017/2226 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse, tapatybės patikrinimas ir ankstesnė jų registracija pagal to reglamento 23 straipsnį atliekami sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama su biometrinėmis funkcijomis, be kita ko, naudojantis savitarnos sistemomis, jei tokios yra.

9. Be Reglamento (ES) 2017/2226 50 straipsnio 5 dalyje nurodytos konkrečios informacijos, kurią valstybės narės turi įtraukti į šabloną, kad trečiųjų šalių piliečiams, **nurodytiems to reglamento 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse**, būtų teikiama informacija apie jų asmens duomenų tvarkymą AIS, valstybės narės [...] **papildo** šabloną, kuris turi būti [...] **pateiktas tiems** trečiųjų šalių piliečiams tuo metu, kai sukuriama atitinkamo trečiosios šalies piliečio asmens byla, šia informacija:

„Atvykimo ir išvykimo sistema diegiama laipsniškai. [...] **Šio laipsniško diegimo laikotarpiu** [...] [nuo ...] jūsų asmens duomenys, įskaitant jūsų biometrinius duomenis, prie visų valstybių narių išorės sienų gali būti nerenkami atvykimo ir išvykimo sistemos tikslais. Jei mums reikės privaloma tvarka surinkti šią informaciją, o jūs nuspręsite jos nepateikti, jums nebus leista atvykti. Šiuo laipsniško diegimo laikotarpiu jūsų duomenys nebus automatiškai įtraukiami į užsibuvusių asmenų sąrašą. Be to, naudodamiesi interneto svetaine ar įranga, esančia sienos perėjimo punktuose, negalėsite patikrinti, kiek ilgiau jums leidžiama pasilikti.

Atkreipkite dėmesį į tai, kad kai laipsniškas AIS diegimas bus užbaigtas, jūsų asmens duomenys bus tvarkomi taip, kaip nurodyta informacijoje, pateiktoje prie šios formos pridėtame dokumente.“

10. Reglamento (ES) 2017/2226 50 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją AIS interneto svetainėje Komisija pritaiko, kad būtų atsižvelgta į laipsnišką **AIS** veikimo pradžią.
11. Reglamento (ES) 2017/2226 51 straipsnyje nurodyta informavimo kampanija, vykdoma AIS veikimo pradžioje, atspindi [...] sąlygas sienos perėjimo punktuose, užtikrinant, kad atitinkama informacija būtų perduota asmenims, kuriems ji turi poveikį, ir atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnyje nustatytus etapus. Komisija **per pagrįstą laikotarpį iki sistemos veikimo pradžios pritaiko informavimo kampanijos medžiagą. Komisija** padeda valstybėms narėms rengti pritaikytą informavimo kampanijos medžiagą.

12. Reglamento (ES) 2017/2226 **11 straipsnio 3 dalies**, 12 straipsnio 1 ir 2 dalių, 13 straipsnio 1 ir 2 dalių, 20 ir 21 straipsnių taikymas, **taip pat Reglamento (ES) 2016/399 8 straipsnio 9 dalies taikymas**, sustabdomas.
13. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2017/2226 22 straipsnio ir Reglamento (ES) 2016/399 12a straipsnio, tuose straipsniuose nustatytas pereinamasis laikotarpis ir pereinamojo laikotarpio priemonės taikomi nuo pirmos dienos po to, kai **baigiasi** [...] laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpis.
14. Sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS nenaudojama, patikrinimai kertant sieną atliekami pagal Reglamentą (ES) 2016/399, kuris pradedamas taikyti dieną prieš Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytą AIS veikimo pradžios dieną.

Sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama, patikrinimai kertant sieną atliekami pagal Reglamentą (ES) 2017/2226 ir Reglamentą (ES) 2016/399.

Nukrypstant nuo antros pastraipos, sienos perėjimo punktuose, kuriuose AIS naudojama be biometrinių funkcijų, **Reglamento (ES) 2016/399** 6 straipsnio 1 dalies f punkto i papunktis ir nuostatos dėl trečiųjų šalių piliečių tikrinimo remiantis biometriniais duomenimis tik AIS tikslais, nurodomais **to** Reglamento [...] **6 straipsnio 1 dalies** f punkto ii papunktyje ir 8 straipsnio 3 dalies a ir g punktuose, netaikomi.

Šio reglamento tikslais Reglamento (ES) 2016/399 9 straipsnio 3 dalies ir 12 straipsnio, **taip pat Reglamento (ES) 2017/2226 8 straipsnio 9 dalies** taikymas sustabdomas.

- 14a. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2017/2226 37 straipsnio, projekto valdyba tęsia savo veiklą iki laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio pabaigos ir visų pirma stebi tokią laipsnišką veikimo pradžią.**

6 straipsnis

Prieiga prie AIS duomenų

1. Kai vykdydami savo užduotis gauna laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS užregistruotų atvykimo ir išvykimo įrašų duomenis:
 - a) nacionalinės institucijos ir Europolas atsižvelgia į tai, kad dėl kintančio AIS veikimo lygio kiekvienoje valstybėje narėje laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu duomenys gali būti neišsamūs;
 - b) nacionalinės institucijos, perduodamos duomenis pagal Reglamento (ES) 2017/2226 41 ir 42 straipsnius, atsižvelgia į tai, kad duomenys gali būti neišsamūs;
 - c) ETIAS centrinis padalinys atsižvelgia į tai, kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS užregistruotuose atvykimo ir išvykimo įrašuose gali būti neišsamių duomenų rinkinių, kad būtų galima atlikti patikrinimą pagal Reglamento (ES) 2017/2226 25a straipsnio 2 dalį.
2. Kai gauna duomenis ataskaitų teikimo ir statistikos **tikslu** [...] **pagal** Reglamento (ES) 2017/2226 63 straipsnį, kompetentingos institucijos, Komisija ir atitinkamos Sąjungos agentūros atsižvelgia į tai, kad laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS užregistruoti duomenys [...] **galėtų** būti neišsamūs.

3. [...] Laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu vežėjai tikrina kelionės dokumentuose uždėtus spaudus, siekdami vykdyti savo pareigas pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnio 1 dalį ir pagal Tarybos direktyvą 2001/51/EB.
- Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalies, vežėjai gali pradėti naudotis tame straipsnyje nurodyta saityno paslauga nuo 90-os kalendorinės laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio dienos.***
- [...] 180 kalendorinių dienų nuo laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio pabaigos vežėjai ne tik naudojami saityno paslauga [...] ***pagal*** Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalį, bet ir toliau tikrina kelionės dokumentuose dedamus spaudus, siekdami vykdyti savo pareigas pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnio 1 dalį ir ***pagal*** Tarybos direktyvą 2001/51/EB.
4. Vykdydamos Reglamento (ES) 2017/2226 35 ir 52 straipsniuose nurodytas pareigas, susijusias su AIS registruotų asmens duomenų papildymu, valstybės narės atitinkamus duomenis papildo tik tiek, kiek įmanoma, atsižvelgdamos į ribotą laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu surinktų duomenų rinkinių prieinamumą. Kai taikytina, Reglamento (ES) 2017/2226 52 straipsnio 4 dalyje nurodytame administraciniame sprendime nurodomos šio reglamento 4 straipsnyje nustatytos sąlygos, pagal kurias galima registruoti neišsamias bylas.
5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2017/2226 63 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, tinkamai įgalioti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros darbuotojai neturi prieigos prie laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu joje registruotų duomenų rizikos analizės ir pažeidžiamumo vertinimų tikslais.

7 straipsnis

AIS veikimo sustabdymas

1. Laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu valstybės narės gali visiškai arba iš dalies sustabdyti AIS naudojimą tam tikruose sienos perėjimo punktuose išskirtinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su AIS centrinės sistemos, nacionalinių sistemų ar ryšių infrastruktūros gedimu arba įvykiais, dėl kurių vyksta toks intensyvus eismas, kad laukimo sienos perėjimo punkte laikas tampa pernelyg ilgas.

Dalinio sustabdymo atveju renkami Reglamento (ES) 2017/2226 16–20 straipsniuose nurodyti duomenys, išskyrus biometrinius duomenis.

Visiško sustabdymo atveju valstybės narės visiškai sustabdo AIS veikimą ir nerenka to reglamento 16–20 straipsniuose nurodytų duomenų.

Abiem atvejais valstybės narės nedelsdamos ir ne vėliau kaip per [...] **12** valandų nuo sustabdymo pradžios praneša Komisijai ir eu-LISA apie dalinio arba visiško sustabdymo priežastį ir numatomą *arba faktinę* jo trukmę ir [...], *jei aktualu, atsižvelgiant į sienos perėjimo punktų vietines aplinkybes*, [...] apie tokį sustabdymą [...] *informuoja* infrastruktūros, kurioje yra sienos perėjimo punktų priegloba, operatorius ir vežėjus. Kai išskirtinės aplinkybės, lėmusios sustabdymą, išnyksta, valstybės narės nedelsdamos apie tai praneša Komisijai ir eu-LISA.

- 1a. AIS centrinės sistemos gedimo atveju eu-LISA nedelsdama praneša Komisijai ir valstybėms narėms apie jo priežastį ir numatomą trukmę. Eu-LISA taip pat nedelsdama joms praneša, kai gedimas pašalinamas. Visos valstybės narės nedelsdamos eu-LISA ir Komisijai patvirtina, kad veikla atnaujinta.*

2. [...] [...] **90** kalendorinių dienų nuo laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio pabaigos valstybės narės gali iš dalies sustabdyti AIS naudojimą tam tikrame sienos perėjimo punkte, kaip nurodyta 1 dalies antroje pastraipoje, ribotam ne ilgesniam kaip [...] **12** valandų laikotarpiui ir tik išskirtinėmis aplinkybėmis, dėl kurių eismas yra toks intensyvus, kad laukimo sienos perėjimo punkte laikas tampa pernelyg ilgas. **Dalinio sustabdymo metu** valstybės narės atleidžiamos nuo **toje** Reglamento (ES) 2017/2226 21 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, susijusios su biometrinių duomenų **registravimu**. Tokiais atvejais valstybės narės nedelsdamos ir ne vėliau kaip per [...] **12** valandų nuo **dalinio** sustabdymo pradžios praneša Komisijai ir eu-LISA apie sustabdymo priežastį ir numatomą **arba faktinę** trukmę.
3. Jei biometrinių duomenų yra mažiau kaip 80 % laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpiu AIS registruotų asmens bylų, [...] 2 dalyje nustatytas **90 kalendorinių dienų** laikotarpis automatiškai pratęsiamas 60 kalendorinių dienų.
4. Ne vėliau kaip 10-ą kalendorinę dieną po laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio pabaigos eu-LISA pateikia Komisijai statistinius duomenis, kad Komisija galėtų patikrinti, ar pasiekta ši **3 dalyje nurodyta** procentinė dalis. Ne vėliau kaip 30-ą kalendorinę dieną po laipsniškos AIS veikimo pradžios laikotarpio pabaigos Komisija informuoja valstybes nares apie jos atlikto patikrinimo rezultatus.

8 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja **trečią dieną po** jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [...].

Jis taikomas nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, nuo kurios AIS turi pradėti veikti.

Vis dėlto šio reglamento 3 straipsnis taikomas nuo **[OL biurui: šio reglamento įsigaliojimo [...] dienos]**.

2. Šis reglamentas nustoja būti taikomas praėjus 180 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, nuo kurios AIS turi pradėti veikti. Vis dėlto:
- a) 5 straipsnio 13 dalis nustoja būti taikoma praėjus penkeriems metams ir 180 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, **nuo kurios AIS turi pradėti veikti**;
 - b) 6 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalys nustoja būti taikomos praėjus penkeriems metams ir 180 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, **nuo kurios AIS turi pradėti veikti**;
 - c) 6 straipsnio 3 dalies antra pastraipa nustoja būti taikoma praėjus 360 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, **nuo kurios AIS turi pradėti veikti**;
 - d) 7 straipsnio 2 ir 3 dalys nustoja būti taikomos praėjus [...] **330** kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos, **nuo kurios AIS turi pradėti veikti**;
 - e) 7 straipsnio 4 dalis nustoja būti taikoma praėjus 210 kalendorinių dienų nuo Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį nustatytos dienos.

Šis reglamentas pagal **Sutartis** privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė